

Sivil toplum eğitimli zenginlerin meselesi

Türkiye'de 80 bin sivil toplum kuruluşu var. Cami yapıyla ilgili derneklerin sayısı 8 bin civarı, hemşeri dernekleri de bir o kadar. 5 bin civarı da vakıf bulunuyor. Geri kalanlar, sivil toplum kuruluşlarının 'asli görevi olması gereken' kalkınma ve demokrasiye katkıda etkin mi? Değil elbette. Çoğu adı kâğıt üstünde, faaliyeti olmayan örgüt.

Salı günü bu köşede, sivil toplumla ilgili bugüne kadar yapılmış en kapsamlı araştırma olan TÜSEV'in (Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı'nın) araştırmasına yer verdim.

Kısa bir hatırlatma yapalım:

Toplumsal sorunlar karşısında Türk insanı şüphesiz hayırsever ancak sadaka, fitre ve zekât başta olmak üzere bağışı ve manevi katkısı çok düşük miktarda. Yapılan katkıda da Türk toplumu olarak, bireyden bireye, doğrudan bağışı tercih ediyoruz, buna karşılık sivil toplum kuruluşlarına ve vakıflara bağışta bulunmak aklımıza

KULİS

FUNDA ÖZKAN

f.ozkan@radikal.com.tr

Tel: 0212 505 68 54

Faks: 0212 505 65 66

parmakla sayacağız.

TÜSEV adına 132 sivil toplum kuruluşuyla yapılan anket de ortaya koyuyor ki, kadınlar, kırsal kesim, etnik azınlıklar, dinsel azınlıklar ve yoksullar sivil toplum kuruluşlarında aktif rol almıyor, üye olmuyor.

Peki kimler üye oluyor?

Elitler diye tabir edilen eğitim ve gelir düzeyi yüksek kesim.

pek gelmiyor. Bunun nedeni de sivil toplum kuruluşlarına ve vakıflara güvenmememiz değil, örgütlü toplumun ne olduğunu bilmememizden.

TÜSEV Proje Direktörü Filiz Bükmen ile 'Türkiye'de Sivil Toplum' konulu bir diğer araştırmayı birlikte değerlendirdik.

60 ülkede aynı metoda yapılan araştırmada toplumun, sivil toplum kuruluşlarıyla bütünleşmesine en düşük 0, en yüksek 3 puan veriliyor. Buna göre vatandaşın sivil toplum kuruluşlarına katılımının yaygınlığı sadece 0.4 puan.

Abartıyor gibi olmasın ama bu tabloya göre **Türk toplumunda sivil toplum kuruluşları faaliyetlerine katılanları neredeyse**

Boyner'in Kanarya Sevenler Derneği

Cem Boyner, TÜSİAD başkanlığı döneminde Özal hükümetiyle bir fikir mücadelesinde "Biz Kanarya Sevenler Derneği değiliz" demişti. Sivil toplum kurumlarının işlevsizliği, etkin olamaması ve toplumsal destek görememesiyle ilgili ne zaman bir çalışma okusam, Cem Boyner'in sözleri aklıma gelir.

Türk toplumunun sivil toplum kuruluşlarına bakış açısı da çok makbul değil. Çoğunluğumuz sivil toplum kuruluşlarının tek varlık sebebi olarak 'toplumsal ihtiyaçların karşılanması'ni görüyoruz. Oysa özlemine çektiğimiz 'muassır medeniyetler'de sivil toplumun asli görevleri çok nettir:

Kamu politikalarını etkileme, devlet ve özel sektörün hesap verebilirliğini sağlama hedefleri başı çeker.

Neyse ki TÜSEV'in (Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı'nın) araştırması altını çiziyor ki, sivil toplum anlayışı 1980'lerde berbat bir düzeydeydi, son yıllarda Türk toplumu sivil toplum kuruluşlarının önemini gittikçe daha çok anlamaya başladı.

Koş vatandaş koş, seçim vaatleri bunlar

Karşı sayfa komşum Uğur Gürses, dünkü Sabah gazetesindeki tek sütunluk 'en önemli' haberi önüme koydu.

"CHP'nin ilk seçim vaadi: Her yıl 1.5 milyon kişiye iş" diyordu, haberin başlığı. CHP'nin 'Ekonomi Bülteni'nde yer alan iktidar vaatlerinden biri şu:

"Gelecek on yıl boyunca, her yıl ortalama 1.5 milyon ek istihdam yaratarak, gerçek işsizlik oranını yüzde 5'in altına çekeceğiz. Bu amaçla gençlere iş ve geri kalmış bölgelerde geçici istihdam projelerini uygulamaya geçeceğiz."

Aslında bu vaad yeni değil, Uğur Gürses 4 Eylül 2006'da, yine CHP'nin 'Ekonomi Bülteni'nde yer alan aynı vaadi köşesinde yorumlamıştı:

"Bu, şu anlama geliyor: 2.2 milyon olan işsizlerin (CHP'nin ekonomi kurmaylarına göre 4.4 milyon kişi) önemli bir bölümünün iş sahibi olmasıdır. 2004 itibarıyla, 0-20 yaş aralığında her yaş basamağında ortalama 1.3 milyon kişi var. Bu demektir ki, neredeyse her dünyaya gelenin, işi hazır olacaktır!" Sordum, soruşturduğum. CHP'nin

ekonomi kurmayları işsizlere iş yaratma projesi üretirken, "300 bin kişiye istihdam sağlayabiliriz" diye bir öngöründe bulunmuşlar. Rakam parti yönetiminde beğenilmemiş, 500 bine çıkarılmış. Sonra da 'yuvarlamışlar', 1.5 milyon kişiye ulaşmışlar.

CHP'nin vaadinde işsizlere istihdam sağlanırken, kamu mu yatırım yapacak, yoksa teşviklerle yatırım ortamı cazip kılınacak da, özel sektörün yatırım yapması mı sağlanacak, öğrenince size de bildiririm.

Deniz Baykal'ın seçim vaadi, 'her yıl 1.5 milyon kişiye istihdam.'